KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 29.6.2021 r.
COM(2021) 336 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

na temat stanu przygotowań do pełnego wdrożenia nowych podstaw prawnych dla Systemu Informacyjnego Schengen (SIS) zgodnie z art. 66 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2018/1861 oraz art. 79 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2018/1862

1. WPROWADZENIE

W dniu 28 listopada 2018 r. Parlament Europejski i Rada przyjęły trzy nowe rozporządzenia w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen (zwane dalej rozporządzeniami)[1].

W art. 66 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2018/1861 i art. 79 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2018/1862 ujęto wymóg, aby Komisja co roku przedkładała Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdania o stanie przygotowań do pełnego wdrożenia rozporządzeń.

W pierwszym sprawozdaniu o stanie przygotowań, przyjętym w lutym 2020 r.[2], opisano prace przygotowawcze wykonane przez Komisję, agencje i państwa członkowskie w okresie 1 stycznia 2019 r. – 30 września 2019 r.

Niniejsze drugie sprawozdanie o stanie przygotowań obejmuje okres od dnia 1 października 2019 r. do dnia 30 września 2020 r.[3] Opiera się na informacjach udostępnionych Komisji przez państwa członkowskie i agencje w kwestionariuszach i ankietach oraz uzyskanych w czasie posiedzeń i warsztatów.

W różnych sekcjach sprawozdania objaśniono prace prowadzone w okresie sprawozdawczym przez Komisję, państwa członkowskie i agencje.

2. STAN PRZYGOTOWAŃ DO WDROŻENIA ROZPORZĄDZEŃ

2.1. Przygotowanie aktów wykonawczych przez Komisję

2.1.1. Wymogi

Należy przeprowadzić ukierunkowaną zmianę podręcznika SIRENE[4], aby umożliwić Europolowi wymianę informacji uzupełniających z biurami SIRENE zgodnie z art. 63 pkt 9 rozporządzenia (UE) 2018/1861 oraz art. 77 pkt 7 rozporządzenia (UE) 2018/1862.

---

[1] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1860 z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen do celów powrotu nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich, Dz.U. L 312 z 7.12.2018, s. 1;
rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1861 z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen (SIS) w dziedzinie odpraw granicznych, zmiany konwencji wykonawczej do układu z Schengen oraz zmiany i uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1987/2006, Dz.U. L 312 z 7.12.2018, s. 14;
rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1862 z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen (SIS) w dziedzinie współpracy policyjnej i współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych, zmiany i uchylenia decyzji Rady 2007/533/WSiSW oraz uchylenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1986/2006 i decyzji Komisji 2010/261/UE, Dz.U. L 312 z 7.12.2018, s. 56.

[2] COM(2020) 72 final.

[3] Informacje zawarte w sprawozdaniu odnoszą się tylko do faktycznego okresu objętego niniejszym sprawozdaniem. Inne zdarzenia i działania mające miejsce po okresie sprawozdawczym zostaną ujęte w sprawozdaniu dotyczącym następnego okresu sprawozdawczego (1 października 2020 r. – 30 września 2021 r.).

[4] Podręcznik SIRENE to akt wykonawczy, w którym określono procedury dotyczące wymiany informacji uzupełniających związanych z wpisami.

Ponadto należy przyjąć akty wykonawcze niezbędne do pełnego stosowania rozporządzeń przed rozpoczęciem eksploatacji zmienionego Systemu Informacyjnego Schengen zgodnie z art. 66 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2018/1861 oraz art. 79 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2018/1862. Przewidziany prawem termin pełnego stosowania zmienionego Systemu Informacyjnego Schengen przypada na dzień 28 grudnia 2021 r.

2.1.2. Finalizacja technicznych decyzji wykonawczych

W okresie sprawozdawczym Komisja, we współpracy z agencjami i właściwym komitetem[5], ukończyła prace dotyczące decyzji wykonawczych, które są technicznym warunkiem rozpoczęcia eksploatacji zmienionego Systemu Informacyjnego Schengen.

2.1.3. Dwuetapowa zmiana podręcznika SIRENE

W okresie sprawozdawczym Komisja, we współpracy z agencjami i Komitetem ds. SIS-SIRENE, poczyniła znaczne postępy w aktualizacji podręcznika SIRENE, prowadzonej w dwóch etapach:

- etap I: ukierunkowana zmiana obecnego podręcznika SIRENE[6] w celu uwzględnienia Europolu w wymianie informacji uzupełniających z biurami SIRENE na podstawie art. 63 pkt 9 rozporządzenia (UE) 2018/1861 oraz art. 77 pkt 7 rozporządzenia (UE) 2018/1862;

- etap II (którego zakończenie jest warunkiem rozpoczęcia pełnego stosowania zmienionego Systemu Informacyjnego Schengen): kompleksowa zmiana podręcznika SIRENE, przewidująca uwzględnienie wszystkich nowych procedur wymaganych w świetle rozporządzeń.

Jeśli chodzi o **ukierunkowaną zmianę podręcznika SIRENE w ramach etapu I**, Komisja opracowała szczegółowe zasady wymiany informacji uzupełniających między Europolem a biurami SIRENE, dotyczące zwłaszcza:

- użycia kodów postępowania;
- przekazywania przez Europol informacji uzupełniających po wystąpieniu dopasowania;
- przekazywania przez biura SIRENE informacji uzupełniających po wystąpieniu trafienia odnoszącego się do wpisów dotyczących przestępstw terrorystycznych;
- procedur obowiązujących Europol, gdy musi on uzyskać zgodę na wykorzystanie danych i informacji uzupełniających bądź na udostępnienie ich państwom trzecim;
- procedur obowiązujących Europol, gdy musi on uzyskać zgodę na dalsze przechowywanie informacji uzupełniających;
- zbierania i przekazywania statystyk dotyczących prowadzonej przez Europol wymiany informacji uzupełniających.

W okresie sprawozdawczym ukończono prace przygotowawcze.

---

[5] Termin „Komitet ds. SIS-SIRENE” obejmuje Komitet SIS-SIRENE ds. Policji oraz Komitet SIS-SIRENE ds. Granic (zob. https://ec.europa.eu/transparency/comitology-register/screen/home?lang=pl).

[6] Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2017/1528 z dnia 31 sierpnia 2017 r. zastępująca załącznik do decyzji wykonawczej Komisji 2013/115/UE w sprawie przyjęcia podręcznika SIRENE i innych środków wykonawczych dla systemu informacyjnego Schengen drugiej generacji (SIS II) (Dz.U. L 231 z 7.9.2017, s. 6).

Jeśli chodzi o **kompleksową zmianę podręcznika SIRENE w ramach etapu II**, Komisja zorganizowała w okresie sprawozdawczym dziewięć posiedzeń podgrupy ds. SIRENE w celu dokładnego przeanalizowania wymogów proceduralnych wynikających z rozporządzeń. W okresie sprawozdawczym ukończono główne prace przygotowawcze, w tym zmianę formularzy SIRENE (szablonów używanych przez biura SIRENE w usystematyzowanej wymianie informacji uzupełniających) oraz specyfikacji technicznych dotyczących wymiany formularzy SIRENE.

Prace te będą kontynuowane w następnym okresie sprawozdawczym, aby osiągnąć w Komitecie ds. SIS-SIRENE porozumienie dotyczące projektu podręcznika SIRENE, a do końca następnego okresu sprawozdawczego przyjąć zmieniony podręcznik SIRENE.

2.2. Opracowanie systemu centralnego SIS[7] oraz przygotowanie działań eu-LISA w zakresie testowania

2.2.1. Zadania eu-LISA

Agencja eu-LISA odpowiada za obsługę i rozwój systemu centralnego SIS oraz odgrywa zasadniczą rolę we wdrażaniu rozporządzeń. Do głównych zadań eu-LISA należą:

- aktualizacja dokumentacji technicznej dotyczącej systemu centralnego SIS oraz interakcji między tym systemem a systemami krajowymi zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniach i aktach wykonawczych;

- wdrożenie koniecznych zmian w systemie centralnym SIS oraz przygotowanie, koordynowanie i prowadzenie wszystkich działań w zakresie testowania systemu centralnego SIS oraz jego interakcji z systemami krajowymi, w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi i agencjami;

- przeprowadzenie wszystkich działań w zakresie testowania przed rozpoczęciem eksploatacji zmienionego Systemu Informacyjnego Schengen zgodnie z art. 66 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2018/1861 oraz art. 79 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2018/1862.

2.2.2. Uruchomienie pierwszego etapu wdrażania w dniu 8 stycznia 2020 r.

W dniu 8 stycznia 2020 r. eu-LISA uruchomiła pierwszą wersję aktualizacji systemu centralnego SIS zgodnie z rozporządzeniami; wersja ta zapewnia Europolowi pełny dostęp do wszystkich wpisów tworzonych w Systemie Informacyjnym Schengen i umożliwia Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej techniczne połączenie z systemem centralnym SIS, jak przewidziano w art. 63 pkt 9 rozporządzenia (UE) 2018/1861 oraz art. 77 pkt 7 i 8 rozporządzenia (UE) 2018/1862. Dodatkowo agencje uzyskały dostęp do funkcji wyszukiwania odcisków palców w Systemie Informacyjnym Schengen.

[7] „System centralny SIS" określony w art. 4 ust. 1 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1861 z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen (SIS) w dziedzinie odpraw granicznych, zmiany konwencji wykonawczej do układu z Schengen oraz zmiany i uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1987/2006, Dz.U. L 312 z 7.12.2018, s. 14; oraz art. 4 ust. 1 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1862 z dnia 28 listopada 2018 r. w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen (SIS) w dziedzinie współpracy policyjnej i współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych, zmiany i uchylenia decyzji Rady 2007/533/WSiSW oraz uchylenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1986/2006 i decyzji Komisji 2010/261/UE, Dz.U. L 312 z 7.12.2018, s. 56.

2.2.3. *Przygotowania do utworzenia niebiometrycznej części systemu centralnego SIS, która ma być uruchomiona przed końcem 2021 r.*

W okresie sprawozdawczym eu-LISA zorganizowała dziesięć spotkań w ramach forum zarządzania projektem ze wszystkimi zainteresowanymi stronami (Komisją, państwami członkowskimi, Europolem, Eurojustem i Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej) oraz wykonawcą zewnętrznym w celu pokierowania tworzeniem i finalizacją specyfikacji technicznych zgodnie z technicznymi zasadami uzgodnionymi w ramach właściwego komitetu.

Specyfikacje techniczne dotyczące niebiometrycznej części zmiany Systemu Informacyjnego Schengen zostały zatwierdzone przez wszystkie zainteresowane strony w maju 2020 r., a eu-LISA rozpoczęła w okresie sprawozdawczym opracowywanie wymaganych zmian w systemie centralnym SIS.

2.2.4. *Przygotowania do utworzenia biometrycznej części systemu centralnego SIS, która ma być uruchomiona przed końcem 2021 r.*

W okresie sprawozdawczym eu-LISA zorganizowała dziewięć specjalnych spotkań ze wszystkim zainteresowanymi stronami (Komisją, państwami członkowskimi, Europolem, Eurojustem i Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej) oraz wykonawcą zewnętrznym dotyczących systemu automatycznej identyfikacji daktyloskopijnej. Biometryczny komponent tego systemu uruchomiono w marcu 2018 r., ale w rozporządzeniach przewidziano istotne modyfikacje. W szczególności wyszukiwania biometryczne zostaną rozszerzone o nowe kategorie danych daktyloskopijnych (odbitki linii papilarnych dłoni oraz ślady dłoni/palców).

Etap „analiza i opracowanie” – obejmujący prace przygotowawcze nad rozpoczęciem projektu oraz dotyczącymi go wymogami i specyfikacjami – ukończono w okresie sprawozdawczym, przy czym specyfikacje techniczne sfinalizowano i zatwierdzono w dniu 1 października 2020 r. Rozpoczęto drugi etap „wdrażanie”.

2.2.5. *Przegląd specyfikacji technicznych dotyczących wymiany informacji uzupełniających między biurami SIRENE*

Zmiana formularzy przez właściwy komitet, o czym mowa w pkt 2.1.3, wymagała aktualizacji specyfikacji technicznych dotyczących wymiany formularzy i odnośnej dokumentacji. Zgodnie z art. 15 ust. 3 lit. b) rozporządzenia (UE) 2018/1861 oraz art. 15 ust. 3 lit. b) rozporządzenia (UE) 2018/1862 utrzymanie i aktualizowanie specyfikacji technicznych dotyczących wymiany informacji uzupełniających między biurami SIRENE powierzono eu-LISA.

W okresie sprawozdawczym eu-LISA zorganizowała pięć warsztatów ze wszystkimi zainteresowanymi stronami i we wrześniu 2020 r. osiągnięto ogólne porozumienie dotyczące wymogów. Zaplanowano, że specyfikacje techniczne i dokumentacja zostaną sfinalizowane i zatwierdzone przed końcem 2020 r.

2.2.6. *Podsumowanie i zagrożenia*

Po tym, jak w poprzednim okresie sprawozdawczym eu-LISA rozpoczęła przygotowania dotyczące projektu przez utworzenie grup technicznych i opracowanie ogólnego planu, obecnie kontynuowane są prace mające na celu stworzenie systemu centralnego SIS zgodnie z rozporządzeniami.

W odniesieniu do niebiometrycznej części systemu centralnego SIS zatwierdzono specyfikacje techniczne i postępuje opracowywanie tej części. W przypadku biometrycznej części systemu centralnego SIS specyfikacje techniczne zostały sfinalizowane i rozpoczęto opracowywanie tej części. Do końca 2020 r. obie części specyfikacji technicznych zostaną połączone w jednolity dokument.

Kryzys związany z COVID-19 wpłynął na ogólne planowanie poprzez niedobory sprzętu komputerowego, opóźnienia w jego dostawach, ograniczenia w podróżowaniu oraz niedostępność centrów danych eu-LISA. Ogólny plan na lata 2020 i 2021 został skorygowany: działania w zakresie testowania z państwami członkowskimi i agencjami będą prowadzone do listopada 2021 r., po zakończeniu następnego okresu sprawozdawczego. Zgodnie z ogólnym planem wciąż możliwe jest rozpoczęcie tworzenia końcowej wersji zmienionego Systemu Informacyjnego Schengen przed końcem 2021 r., zgodnie z terminami określonymi w rozporządzeniach.

2.3. Przygotowania państw członkowskich

2.3.1. Zakres i wymogi

W niniejszym sprawozdaniu uwzględniono 25 państw członkowskich UE i cztery państwa stowarzyszone w ramach Schengen[8] – państwa połączone z systemem centralnym SIS w okresie sprawozdawczym – oraz dwa państwa członkowskie UE (Cypr i Irlandia) niepołączone z systemem centralnym SIS w okresie sprawozdawczym.[9]

Zgodnie z art. 66 ust. 5 lit. c) rozporządzenia (UE) 2018/1861 i art. 79 ust. 5 lit. c) rozporządzenia 2018/1862 wszystkie państwa członkowskie połączone z systemem centralnym SIS muszą wdrożyć w swoich systemach krajowych dostępną w Systemie Informacyjnym Schengen funkcję wyszukiwania – system automatycznej identyfikacji daktyloskopijnej – do dnia 28 grudnia 2020 r. Obowiązek ten nie ma na razie zastosowania do Cypru i Irlandii, ponieważ w okresie sprawozdawczym te państwa nie były jeszcze połączone z systemem centralnym SIS.

Dodatkowo wszystkie państwa członkowskie połączone z systemem centralnym SIS muszą zapewnić terminowe opracowanie swoich systemów krajowych zgodnie z zatwierdzonymi dokumentami i specyfikacjami technicznymi.

Państwa członkowskie musiały powiadomić Komisję, że poczyniły niezbędne techniczne i prawne przygotowania w celu przetwarzania danych i wymiany informacji uzupełniających na podstawie tego rozporządzenia, zanim możliwe będzie uruchomienie zmienionego Systemu Informacyjnego Schengen zgodnie z art. 66 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2018/1861 i art. 79 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2018/1862.

[8] Szwajcaria, Liechtenstein, Norwegia i Islandia.

[9] Ponadto Zjednoczone Królestwo – chociaż nadal było połączone z Systemem Informacyjnym Schengen w okresie sprawozdawczym – nie jest uwzględnione w niniejszym sprawozdaniu, ponieważ nie uczestniczyło w przygotowaniach do wdrożenia rozporządzeń.

2.3.2. Stan wdrażania dostępnego w Systemie Informacyjnym Schengen systemu automatycznej identyfikacji daktyloskopijnej (planowane zakończenie do końca 2020 r.)

Obowiązek wdrożenia dostępnej w Systemie Informacyjnym Schengen funkcji wyszukiwania odcisków palców dotyczy 25 państw członkowskich UE oraz czterech państw stowarzyszonych w ramach Schengen (Cypr i Irlandia jeszcze nie podlegają temu obowiązkowi w bieżącym okresie sprawozdawczym).

Stan na koniec okresu sprawozdawczego (na dzień 30 września 2020 r.) przedstawia się następująco:

- 22 na 29 państw uczestniczących już wdrożyły funkcję wyszukiwania odcisków palców;
- 5 na 29 państw uczestniczących planowało wdrożyć funkcję wyszukiwania odcisków palców przed końcem 2020 r.;
- 2 na 29 państw uczestniczących planowały wdrożyć funkcję wyszukiwania odcisków palców na początku 2021 r.; te dwa państwa wskazały, że opóźnienie jest spowodowane kryzysem związanym z COVID-19.

2.3.3. Przygotowania do pełnego wdrożenia rozporządzeń (planowane zakończenie przed końcem 2021 r.)

Przygotowania poczynione przez państwa członkowskie mają zasadnicze znaczenie, ponieważ Komisja może ustalić datę, od której rozpocznie się eksploatacja nowego Systemu Informacyjnego Schengen na podstawie art. 66 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2018/1861 i art. 79 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2018/1862, dopiero po powiadomieniu Komisji przez państwa członkowskie o zakończeniu przez nie niezbędnych technicznych i prawnych przygotowań.

Komisja zwróciła się do wszystkich państw członkowskich UE i państw stowarzyszonych w ramach Schengen o przekazanie informacji – poprzez kwestionariusz udostępniony we wrześniu 2020 r. – o przygotowaniach poczynionych na poziomie krajowym w okresie sprawozdawczym. Odpowiedziały wszystkie państwa członkowskie (31 respondentów).

Państwa członkowskie wezwano do przekazania informacji w następujących obszarach:

- planowanie projektu i zarządzanie projektem;
- koordynacja wewnętrzna;
- ocena skutków pod względem budżetu, zasobów ludzkich, organizacji i przepisów krajowych;
- zagrożenia.

Jeśli chodzi o planowanie projektu, prawie wszystkie państwa członkowskie i państwa stowarzyszone w ramach Schengen (29 na 30 respondentów) rozpoczęły już lub zakończyły określanie planu projektu i związanych z nim etapów głównych (o 15 więcej niż w 2019 r.). Ponadto 28 na 31 respondentów utworzyło lub utworzy w najbliższym czasie specjalny zespół ds. projektu oraz wyznaczyło lub wyznaczy kierownika projektu, natomiast pozostałe trzy

państwa będą zarządzać wdrażaniem systemu za pośrednictwem istniejących działów lub zespołów. Zdecydowana większość respondentów (24) nawiązała w 2020 r. współpracę na szczeblu krajowym między właściwymi organami.

Jeżeli chodzi o ocenę skutków, państwa członkowskie znajdują się obecnie na różnych etapach przygotowań[10]:

ocena wpływu na budżet:

- 14 państw członkowskich zakończyło ocenę i przydzieliło odnośny budżet;
- 16 państw członkowskich zakończyło ocenę i przydzieli budżet do końca 2020 r. lub na początku 2021 r.;
- 1 państwo członkowskie rozpocznie ocenę do końca 2020 r.;

ocena potrzeb w zakresie zasobów ludzkich:

- 17 państw członkowskich zakończyło ocenę;
- 9 państw członkowskich zakończy ocenę do 2020 r. lub w 2021 r.;
- 5 państw członkowskich rozpocznie ocenę do końca 2021 r. lub nie podało jeszcze żadnej daty;

ocena potrzeb organizacyjnych:

- 5 państw członkowskich zakończyło ocenę i przyjęło środki wdrożeniowe;
- 14 państw członkowskich zakończyło ocenę, ale musi przyjąć środki wdrożeniowe;
- 9 państw członkowskich zakończy ocenę do końca 2020 r. lub na początku 2021 r.;
- 3 państwa członkowskie zgłosiły, że rozpoczęły ocenę, ale nie podały daty jej zakończenia;

ocena wpływu na przepisy krajowe:

- 1 państwo członkowskie zakończyło analizę i zatwierdziło zmiany;
- 16 państw członkowskich zakończyło ocenę i rozpoczęło zatwierdzanie zmian;
- 4 państwa członkowskie zakończą ocenę do końca 2020 r.;
- 7 państw członkowskich zakończy ocenę na początku lub w trakcie 2021 r.;

[10] Nie wszystkie państwa członkowskie były w stanie przekazać szczegółową ocenę każdej kategorii uwzględnionej w kwestionariuszu.

- 3 państwa członkowskie zakończą ocenę do końca 2021 r.

2.3.4. Podsumowanie i zagrożenia

W okresie sprawozdawczym państwa członkowskie poczyniły postępy we wszystkich obszarach przygotowania projektu w zakresie pełnego wdrożenia rozporządzeń. Państwa członkowskie kontynuują analizę wymogów systemowych, a kilka państw członkowskich rozpoczęło już tworzenie systemów krajowych w okresie sprawozdawczym. Dzięki zatwierdzeniu w okresie sprawozdawczym specyfikacji technicznych dotyczących biometrycznej i niebiometrycznej części systemu centralnego SIS państwa członkowskie mogły rozpocząć te działania krajowe. Główne prace będą jednak prowadzone w następnym okresie sprawozdawczym, zaczynającym się od dnia 1 października 2020 r.

Większość państw członkowskich będzie obsługiwała funkcję wyszukiwania odcisków palców do końca 2020 r., zgodnie z rozporządzeniami.

W odpowiedziach na pytania zawarte w kwestionariuszu państwa członkowskie zwróciły uwagę na szereg zagrożeń i problemów związanych ze skutecznym wdrożeniem projektu na poziomie krajowym, takich jak:

- wpływ pandemii COVID-19 jako ogólne ryzyko możliwych opóźnień;
- ambitne harmonogramy i wiele projektów dotyczących wielkoskalowych systemów informacyjnych z podobnymi terminami;
- problemy kadrowe, problemy związane z procedurami przetargowymi oraz pewne kwestie związane z wewnętrznymi procedurami legislacyjnymi.

Podczas regularnych posiedzeń właściwego komitetu i forum zarządzania projektem Komisja i eu-LISA nadal będą uważnie obserwować działania przygotowawcze prowadzone przez państwa członkowskie.

2.4. Agencje

2.4.1. Zakres i wymogi

W tej części sprawozdania skoncentrowano się na przygotowaniach poczynionych przez Europol oraz Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej, ponieważ przepisy mające wpływ na te agencje weszły w życie już pod koniec 2019 r. Zmiany mające wpływ na Eurojust są minimalne i zaczną obowiązywać dopiero od końca 2021 r. Eurojust nie udzielił też odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu, ale będzie musiał być uwzględniony w sprawozdaniu dotyczącym następnego okresu sprawozdawczego.

2.4.2. Europol

Europol jest już użytkownikiem Systemu Informacyjnego Schengen. W rozporządzeniach uwzględniono zmiany dotyczące Europolu w dwóch następujących obszarach:

- dostęp do wszystkich kategorii wpisów; oraz
- podłączenie do sieci SIRENE.

Nowe przepisy mają zastosowanie od końca 2019 r.

Do końca listopada 2019 r. Europol zakończył techniczne przygotowania, aby za pośrednictwem istniejącego interfejsu wyszukiwania możliwy był dostęp do wszystkich wpisów. W styczniu 2020 r. Europol uzyskał techniczny dostęp do wszystkich rodzajów wpisów w ramach nowego Systemu Informacyjnego Schengen. Europol umożliwił ten dostęp wszystkim swoim użytkownikom końcowym po pozytywnych wynikach uprzednich konsultacji z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych w okresie sprawozdawczym.

Europol początkowo zamierzał osiągnąć gotowość do podłączenia do sieci SIRENE do końca 2020 r. Jednak w roku 2020 kontynuowane były przygotowania do konfiguracji funkcji SIRENE w Europolu. Europol przeprojektowuje wewnętrzne procesy działania, na które wpływ będzie mieć przepływ informacji SIRENE, oraz zatwierdza szczegółowe wymogi dotyczące integracji serwera pocztowego SIRENE z wewnętrznym środowiskiem w Europolu. Tymczasowe rozwiązanie umożliwiające odzyskiwanie, przetwarzanie i wysyłanie wiadomości SIRENE ma być gotowe do testowania do końca 2020 r., a gotowość Europolu na wdrożenie pełnej funkcjonalności SIRENE zaplanowano na koniec 2021 r., a nie – jak planowano poprzednio – do 2020 r.

2.4.3. Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej

Na podstawie rozporządzeń od końca 2019 r. członkowie zespołów rozmieszczonych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej mają prawo dostępu do wszystkich kategorii wpisów. Członkowie tych zespołów muszą uzyskiwać dostęp do Systemu Informacyjnego Schengen za pośrednictwem interfejsu technicznego utworzonego i utrzymywanego przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej. W roku 2019 Agencja poczyniła wszystkie przygotowania w formie projektu podzielonego na różne części.

W okresie sprawozdawczym Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej kontynuowała następujące działania:

- zatwierdzenie w sierpniu 2020 r. ostatecznej wersji dokumentu dotyczącego rozpoczęcia projektu;

- w lutym 2020 r. uruchomiono przetarg ograniczony dotyczący umowy ramowej w zakresie opracowania oprogramowania dla Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej; przetarg opóźnił się z powodu pandemii COVID-19 i zbieranie ofert od oferentów zaplanowano do końca października 2020 r.;

- przetarg dotyczący nabycia czytników dokumentów i skanerów odcisków palców zostanie ponownie opublikowany do końca października 2020 r.;

- zespół ds. projektu przygotował pierwszy projekt standardowych procedur operacyjnych i w ramach Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej przeprowadzono wewnętrzne konsultacje na jego temat; trwają konsultacje na poziomie państw członkowskich;

- eu-LISA dostarczyła nowy sprzęt komputerowy na potrzeby połączenia sieciowego z Systemem Informacyjnym Schengen oraz zorganizowała techniczne warsztaty dla kluczowych przedstawicieli agencji.

W przeciwieństwie do szacunków z 2019 r. obecnie szacuje się, że projekt będzie trwał łącznie 31 miesięcy i ostatecznie zostanie zrealizowany w maju 2022 r. Szacowany termin realizacji pierwszego ważnego rezultatu projektu (tj. aplikacji sieciowej do wyszukiwania) przypada w listopadzie 2021 r.

3. WNIOSKI

W drugim okresie sprawozdawczym (30 września 2019 r. – 30 września 2020 r.) poszczególne zainteresowane strony poczyniły istotne postępy we wdrażaniu rozporządzeń zgodnie z określonymi etapami głównymi:

1) **I etap wdrażania (od końca 2019 r.)**: Agencja eu-LISA zakończyła do dnia 8 stycznia 2020 r. niezbędne przygotowania, aby nadać Europolowi pełny dostęp do Systemu Informacyjnego Schengen oraz umożliwić Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej podłączenie do tego systemu; Europol ma dostęp do wszystkich kategorii wpisów; Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej kontynuowała projekt, aby umożliwić członkom swoich zespołów uzyskanie dostępu do Systemu Informacyjnego Schengen w listopadzie 2021 r.;

2) **II etap wdrażania (do końca 2020 r.)**: na koniec okresu sprawozdawczego 22 państwa członkowskie wdrożyły funkcję wyszukiwania odcisków palców; pięć państw członkowskich nadal planuje wdrożyć tę funkcję do końca 2020 r.; szacuje się, że dwa państwa członkowskie będą mieć niewielkie opóźnienie w jej wdrożeniu (początek 2021 r.);

3) **III etap wdrażania (do końca 2021 r.):** w okresie sprawozdawczym kontynuowano działania, koordynowane przez Komisję i eu-LISA, mające na celu przygotowanie środków wykonawczych i specyfikacji technicznych wymaganych do pełnego wdrożenia rozporządzeń; dzięki zakończeniu niektórych głównych etapów prac przygotowawczych w 2020 r. (techniczne akty wykonawcze i specyfikacje techniczne) państwa członkowskie mogły rozpocząć tworzenie krajowych rozwiązań, tak aby były one gotowe do uruchomienia do końca 2021 r.

Pandemia COVID-19 zakłóciła harmonogram wdrażania, ale środki wprowadzone w ostatnich miesiącach przez Komisję, eu-LISA i państwa członkowskie okazały się dotychczas skuteczne i ograniczyły niekorzystne skutki na poziomie centralnym i krajowym.

Dwa państwa członkowskie zadeklarowały, że nie są w stanie wdrożyć funkcji wyszukiwania odcisków palców do końca 2020 r., czyli w terminie przewidzianym w rozporządzeniu. Opóźnienie jest jednak nie większe niż kilka miesięcy i powinno zostać wyeliminowane do początku 2021 r.

Komisja będzie w dalszym ciągu bezpośrednio się angażować na poziomie politycznym i technicznym oraz będzie monitorować, w koordynacji z zarządem eu-LISA, postępy we wdrażaniu zmienionego Systemu Informacyjnego Schengen w kontekście interoperacyjności systemów informacyjnych dotyczących granic i bezpieczeństwa.

W trzecim sprawozdaniu o stanie przygotowań opisane zostaną działania zainteresowanych stron w następnym okresie sprawozdawczym, trwającym od 1 października 2020 r. do 30 września 2021 r.